

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **J.**, trvale bytom S., t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ž., P., proti žalovanému: **Vedúci oddelenia výkonu trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom**, Dukelská štvrť 941/10, 018 41, Dubnica nad Váhom, v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 381551/2-2009-1 zo dňa 1.7.2009, o odvolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 3.2.2010, č. k. 13S/69/2009-53, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 13S/69/2009-53 zo dňa 3. februára 2010, **p o t v r d z u j e .**

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e

Krajský súd v Trenčíne napadnutým uznesením nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdnych poplatkov a neustanovil mu zástupcu z radov advokátov. V odôvodnení uznesenia súd poukázal na to, že sa opätovne zaoberal žiadosťou žalobcu o oslobodenie od súdneho poplatku a ustanovenie zástupcu z radov advokátov skúmaním podmienok podľa ustanovenia § 138 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) a ustanovenia § 30 O.s.p. Uviedol, že žalobca v opakovanej žiadosti neuviedol žiadne nové skutočnosti, ktoré by neboli súdu známe už z jeho predchádzajúcej žiadosti a nebolo možné prihliadnuť len na žalobcom uvádzané skutočnosti, že je bez pracovného zaradenia a bez príjmu, aby nebol braný zreteľ aj na okolnosti, v dôsledku ktorých je bez príjmu a bez pracovného zaradenia. Pri posudzovaní opakovanej žiadosti krajský súd neprihliadol na žalobcom uvedené dôvody a jeho osobné, majetkové a zárobné pomery nepovažoval za rozhodujúce pre priznanie oslobodenia od súdnych poplatkov vzhľadom na to, že žalobca je na základe vlastného zavineného konania bez príjmu a bez pracovného zaradenia. Záverom skonštatoval, že keďže nebolo žalobcovi priznané oslobodenie od súdnych poplatkov, nie sú splnené ani zákonné podmienky na ustanovenie zástupcu z radov advokátov.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonnej lehote žalobca odvolanie, ktoré odôvodnil tým, že mu postupom súdu bolo odňaté právo konať pred súdom, považujúc

uznesenie za vecne nesprávne, nezákonné a protiústavné. Namietal irelevantnosť záveru krajského súdu ohľadne vlastného zavinienia byť bez práce a príjmu, pretože tieto skutočnosti neoprávňujú štát odňať odsúdeným právo na prácu a právo na odmenu za prácu, zastávajúc názor, že nedostatok finančných prostriedkov nemôže spôsobovať nemožnosť domôcť sa svojho práva na súde. Taktiež namietol, že napadnuté rozhodnutie nebolo vydané zákonným sudcom. Navrhol preto napadnuté uznesenie krajského súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ust. § 10 ods. 2 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) preskúmal napadnuté uznesenie z dôvodov a v rozsahu uvedenom v odvolaní (§ 212 ods. 1 O.s.p. s použitím § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné priznať úspech.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil, že žalobca písomným podaním doručeným krajskému súdu dňa 19.1.2010 opakovane požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov v celom rozsahu a o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. Prvej žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdneho poplatku a o ustanovenie zástupcu z radov advokátov nebolo vyhovené uznesením krajského súdu zo dňa 14.9.2009, č. k. 13S 69/2009-24, potvrdeným rozhodnutím Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 25.11.2009, sp. zn. 8Sžo 471/2009, voči ktorému podal žalobca ústavnú sťažnosť, ktorá však bola uznesením Ústavného súdu SR č. II. ÚS 73/2010-11 zo dňa 16.2.2010 odmietnutá pre zjavnú neopodstatnenosť. Žalobca rovnako ako vo svojej prvej žiadosti uviedol, že je absolútne nemajetný, bez príjmov, bez práce a pracovného zaradenia, navyše vo výkone trestu odňatia slobody vo ÚVTOS Želiezovce.

Podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. a/ zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov poplatková povinnosť vzniká podaním návrhu, odvolania a dovolania alebo žiadosti na vykonanie poplatkového úkonu, ak je poplatníkom navrhovateľ, odvolateľ a dovolateľ.

Podľa ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p. na návrh môže súd priznať účastníkovi celkom alebo sčasti oslobodenie od súdnych poplatkov, ak to pomery účastníka odôvodňujú a ak nejde o svojvoľné alebo zrejme bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva. Ak nerozhodne súd inak, vzťahuje sa oslobodenie na celé konanie a má i spätnú účinnosť; poplatky zaplatené pred rozhodnutím o oslobodení sa však nevracajú.

Podľa ustanovenia § 30 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, u ktorého sú predpoklady, aby bol súdom oslobodený od súdnych poplatkov, ustanoví sudca alebo poverený zamestnanec súdu na jeho žiadosť za zástupcu Centrum právnej pomoci alebo advokáta zapísaného do zoznamu podľa osobitného predpisu, ak je to potrebné na ochranu jeho záujmov. O tejto možnosti súd účastníka poučí.

Vo všeobecnosti treba uviesť, že Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pripúšťa možnosť čiastočného, prípadne úplného oslobodenia od súdnych poplatkov ako i možnosť účastníka konania požiadať o ustanovenie zástupcu z radov advokátov. O oslobodenie od súdneho poplatku musí účastník v zmysle citovaného zákonného ustanovenia požiadať. Je pritom povinnosťou účastníka vierohodným spôsobom preukázať súdu svoje pomery, ktoré sú rozhodné pre posúdenie dôvodnosti jeho žiadosti. Podmienky oslobodenia je potrebné skúmať v každom konaní samostatne, preto neobstojí poukazovanie žalobcu na iné rozhodnutia súdov. V súvislosti so skúmaním splnenia zákonných podmienok berie súd na zreteľ nielen majetkové, zárobkové, a osobné pomery žiadateľa, ale i na jeho celkové pomery, ako i charakter sporu a výšku súdneho poplatku. Pri posudzovaní pomerov účastníka súd neskúma iba jeho zárobkové a majetkové pomery ale aj jeho osobné pomery. Nedostatočné majetkové pomery a žiadny príjem môže síce žiadateľ subjektívne vnímať ako krajné a ťaživé, ale ešte nemusia predstavovať dôvod, pre ktorý by boli naplnené podmienky v zmysle ustanovenia § 138 ods. 1 O.s.p.

V danej veci sa najvyšší súd plne stotožňuje s odôvodnením, uvedeným v napadnutom rozhodnutí, najmä s tým, že nebolo možné prihliadnúť len na žalobcom uvádzané skutočnosti, že je bez pracovného zaradenia a bez príjmu bez toho, aby nebol braný zreteľ aj na okolnosti, v dôsledku ktorých je bez pracovného zaradenia a bez príjmu. Taktiež odvolací súd podotýka, že žalobca v opätovnej žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov a ustanovenie zástupcu ani v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti a ani nepreukázal zásadnú zmenu jeho pomerov, ktorá by mohla mať vplyv na zmenu rozhodnutia.

Tým, že krajský súd nepriznal žalobcovi oslobodenie od súdneho poplatku a neustanovil mu zástupcu z radov advokátov, pretože nespĺňal všetky zákonné podmienky, neodňal mu možnosť konať pred súdom.

Taktiež odvolací súd nezistil, že by rozhodnutie vydal nezákonný sudca. Z obsahu spisu vyplýva, že predmetná vec bola pomocou technických a programových prostriedkov náhodným výberom pridelená do oddelenia 13S, kde je predsedníčkou senátu podľa Rozvrhu práce Krajského súdu v Trenčíne JUDr. E.V. Z uvedeného je zrejmé, že v konaní vedenom pod sp. zn. 13S 69/2009 rozhodoval zákonný sudca.

Odvolací súd vzhľadom na uvedené dôvody napadnuté uznesenie Krajského súdu v Trenčíne podľa § 219 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd s poukazom na ust. § 250k ods. 1 veta prvá O.s.p. v spojení s ust. § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v súlade s ust. § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalobcovi ich náhradu nepriznal, pretože nebol v tomto konaní úspešný a žalovanému preto, že mu z dôvodu neúspešného odvolania žalobcu žiadne trovy nevznikli.

P o u ě n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 18. augusta 2010

JUDr. Jaroslava Fúrová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Peter Szimeth